

Release notes

Kennisdocument Gierzwaluw 2.0

Opgesteld door: BIJ12
Datum: juli 2023

Achtergrond

In opdracht van de 12 provincies is het Kennisdocument Gierzwaluw (versie 1.0, juli 2017) aangescherpt op basis van de meest recente ecologische kennis. Hiervoor heeft BIJ12 het kennisdocument laten beoordelen door deskundigen vanuit soortenorganisaties, adviesbureaus en provincies.

Naast het verwerken van een aantal inhoudelijke aspecten is het format van het kennisdocument in de nieuwe versie door BIJ12 aangescherpt. In enkele paragrafen zijn de teksten geherstructureerd, enkele informatie tekstueel verduidelijkt en enkele informatie verplaatst naar de juiste alinea of paragraaf.

Aangebrachte wijzigingen

In deze release notes staan de belangrijkste wijzigingen aangegeven die zijn gemaakt in de meest recent herziende versie ten opzichte van de 1.0 versie uit 2017. Deze worden hieronder puntsgewijs weergegeven.

Uniformering standaard teksten

BIJ12 heeft enkele inleidende en standaard teksten geüniformeerd en gestructureerd. Daarbij is zoveel mogelijk soortspecifieke informatie uit deze algemene paragrafen gehaald. Hierdoor is het kennisdocument beter leesbaar geworden met een logische structuur tussen algemene informatie en soortspecifieke informatie.

Deze aanpassingen zijn met name doorgevoerd in de volgende onderdelen:

- Leeswijzer en Inleiding
- H2.1 en H2.2
- H2.3.1

Inhoudelijke aanpassingen Hoofdstuk 1

- Informatie uitgebreid over trekgedrag en paarvorming (paragraaf 1.2);
- Informatie uitgebreid over broedfasen en nestgebruik (paragraaf 1.2 en 1.4.);
- Informatie toegevoegd over de verspreidingsgegevens van de soort (paragraaf 1.5);
- Informatie geactualiseerd over de aantalsontwikkeling van de soort (paragraaf 1.5);
- Mogelijkheden opgenomen voor vogelvoorzieningen binnen Bouwbesluit (paragraaf 1.5).

Inhoudelijke aanpassingen Hoofdstuk 2

- Informatie aangescherpt over het gebruik maken van bestaande verspreidingsgegevens t.b.v. aanwezigheid gierzwaluw (paragraaf 2.2.1);
- Werkwijze aangepast en nader beschreven voor het inventariseren van nesten, o.a. met betrekking tot het tijdstip en de gunstige weersomstandigheden (paragraaf 2.2.2);
- Richtlijnen uitgebreid voor het tellen van laagvliegende gierzwaluwen (paragraaf 2.2.2);
- Richtlijnen toegevoegd voor het afspelen van geluid om nesten te inventariseren (paragraaf 2.2.2);

- Eisen aangepast en nader beschreven voor het aantonen van afwezigheid, o.a. met betrekking tot de onderzoeksperiode, onderzoeksomstandigheden en het onderzoekstijdstip (paragraaf 2.2.2).

Inhoudelijke aanpassingen Hoofdstuk 3

- Kwetsbare periode van gierzwaluwen verlengd waardoor de periode is ingekort wanneer ruimtelijke activiteiten uitgevoerd kunnen worden (paragraaf 3.1);
- Het concrete aantal alternatieve nestplaatsen toegevoegd dat aangeboden moet worden per nestplaats die verloren gaat (paragraaf 3.2);
- Eisen toegevoegd over het realiseren van verblijfplaatsen in het plangebied (deze moeten hier altijd teruggebracht worden) met toelichting in welke vorm (paragraaf 3.2);
- Eisen aangepast voor vervangende nestgelegenheden. Tijdelijke nestgelegenheden worden niet meer gehanteerd; de vervangende nestgelegenheden dienen niet verwijderd te worden en gelden ook als permanente nestgelegenheden (paragraaf 3.2.1);
- Richtlijn toegevoegd over op welk moment in het ontwikkeltraject waar en op welke afstand alternatieve nestgelegenheden aangeboden moeten worden (paragraaf 3.2.1);
- Gewenningsperiode aangepast van vervangende nestgelegenheden (voor kolonies geldt geen lange gewenningsperiode van een volledig broedseizoen meer) (paragraaf 3.2.1);
- Richtlijn aangepast over gewenste broedruimte en invliegopening bij alternatief aangeboden nestgelegenheden (paragraaf 3.2.1);
- Richtlijn toegevoegd over de gewenste clustering van alternatief aangeboden nestgelegenheden (paragraaf 3.2.1);
- Werkwijze toegevoegd over het gebruik van gierzwaluwgeluiden voor het vergroten van de acceptatiekans bij het aanbieden van vervangende nestplaatsen (paragraaf 3.2.1);
- Voorkeur toegevoegd voor het plaatsen van neststenen boven nestkasten als vervangende nestplaatsen (indien toepasbaar) (paragraaf 3.2.2);
- Speciale gierzwaluwdakpannen afgeraden als vervangende nestplaats (paragraaf 3.2.2);
- Richtlijn toegevoegd over periode en tijdstip voor monitoring van effectiviteit vervangende nestplaatsen (paragraaf 3.2.3);
- Eisen aan de in te schakelen deskundige uitgebreid, waaronder minimaal ervaringsniveau (paragraaf 3.6).

Inhoudelijke aanpassingen Hoofdstuk 4

- Informatie aangevuld over waarom activiteiten met een gering ruimtebeslag niet altijd gelijk zijn aan geringe effecten (inleidende tekst).